WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. — Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛЮТОГО 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 9, 1954. No. 26. VOL. LXII.

ДЕМОКРАТИ ВНОСЯТЬ ЗАКОН ДЛЯ СТРИМАННЯ ДЕПРЕСІЇ

СЕНАТОР МЕРРЕЙ ДОМАГАЄТЬСЯ ПІДВИШКИ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТНІ ТА ЗМЕНШЕННЯ ГОДИН ПРАЦІ; ВІН ЗА ТИМ, ЩОБ ПОЧАТИ ПУБЛІЧНІ РОБОТИ; РЕСПУБЛІКАНЦІ ВНОСЯТЬ ПРОЄКТ БУДІВЕЛЬНОГО ЗАКОНУ

Вашингтон. — Демократичні члени Конгресу суперничають у зголошуванні законів, які мали б не допустити до дальшого обниження продукції та до депресії в цій країні. Республіканський сенатор Джеймс Е. Меррей вніс проєкт закону, який має за ціль піднести найнижчу платню за годину праці з теперішніх 75 центів до 1,25 доляра і зменшити число годин з 40 до 37, а після двох років — до 35 годин тижнево; а також пропонує, щоб численні мільйони нових родів робітників могли користати з робітничого законодавства. Сенатор Меррей твердить, що республіканський уряд не дотримав своїх передвиборчих обіцянок, даних робітництву, бо частина республіканців „сліпа в господарських справах", а ця їхня сліпота спричинила була депресію в 20-х роках. (Президент заявив у своєму господарському звіті, що він тепер проти підвищення мінімальної заробітної платні робітників). Інший демократичний сенатор Пол Г. Даглес пропонує покликати до життя установу, яка дбала б про те, щоб почати публічні роботи, якщо б господарство країни далі обнижувалося. Під час того, як демократи стараються захопити законодатну ініціятиву, республіканці також не забувають про господарську ситуацію в країні. Конгресмен Джессі П. Волкотт і сенатор Гомер Е. Кейпгарт, обидва республіканці, мають внести проєкт закону в справі будови нових домів. Цей закон передбачає побудову більше як 1,000,000 домів впродовж 1954 року. Президент Айзенгавер у своєму економічному звіті заявив, що побудова нових домів підтримає господарство в багатьох інших ділянках. Голова Крайового Республіканського Комітету Лі̇онард В. Голл заявив, що він передбачає республіканську перемогу при найближчих виборах, в яких його партія здобуде нових 15-25 місць в Палаті Репрезентантів. Голл плянує зібрати на виборчий фонд 4,000,000 долярів. Республіканці переможуть тому, що престиж президента Айзенгавера в цій країні стоїть дуже високо.

АФЛ закликає ЗДА перебрати загальний провід в світі

Маямі Біч, Флорида. — Виконна Рада Американської Федерації праці прийняла резолюцію, в якій домагається, щоб ЗДА перебрали провід над вільним світом не тільки в військово-оборонній, але й в господарській ділянці, і то в найширшому розумінні цього слова. Ця резолюція — це один із 10 пунктів програми, яку АФЛ прийняла на своїй піврічній конференції. Рада АФЛ прийшла до переконання, що в СССР після приходу до влади Маленкова не сталося ніяких змін і тому вільні держави мусять змінцити свою боротьбу проти комунізму. АФЛ домагається, щоб президент Айзенгавер іменував окремого дорадника в справі міжнародного господарства. Ця нова урядова установа була б запорукою вільному світові, що ЗДА не зречуться своєї відповідальности за провід у світі і не обмежать його тільки до вузької військової ділянки, але поширять в той спосіб, щоб вільний світ жив без страху перед голодом, терором, диктатурою та страхіттями війни.

Оборонні засоби в біологічній війні

Вашингтон. — Урядові військові кола повідомляють про те, що в стейтах Мериленд, Арканзас і Ютаг, працюють три окремі фабрики, які спеціялізуються в продукції оборонних засобів у біологічній війні. Ці фабрики перебувають під наглядом Хемічного Корпусу Армії. Про існування цих трьох фабрик повідомлено громадянство після того, як Армії не вдалося передати їх приватній індустрії. До програми Хемічного Корпусу Армії належать продовжування оборонних засобів у бактеріологічній війні, що мають не допустити до масових епідемій. Але одночасно продукується і власні засоби, щоб бути готовим до протиатаки та до відплати за можливий напад бактерійною зброєю.

Бравнелл про злочинність у зберіганні документів справи Вайта

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравнелл — промовляючи через телевізію в справі зберігання документів, що відносяться до справи покійного Геррі Декстера Вайта та інших комуністичних шпигунів, заявив, що ті всі документи він знайшов порозкладувані, і що вони не перейшли навіть через звичайну процедуру кримінального відділу департаменту справедливости. Бравнелл сказав, що потягне до відповідальности ті всі особи, які завинили в урядовому занедбанні коло 2,000 документів і паперів.

В АМЕРИЦІ

● **Губернатор Томас Дюї** вірить у те, що Айзенгавер кандидуватиме на президента під час виборів 1956 року. Дюї сказав журналістам, що він певний перемоги Айзенгавера. Ця заява Дюї дає підставу сподіватися, що він сам також буде ще раз кандидувати на губернатора Нюйоркського стейту восени цього року.

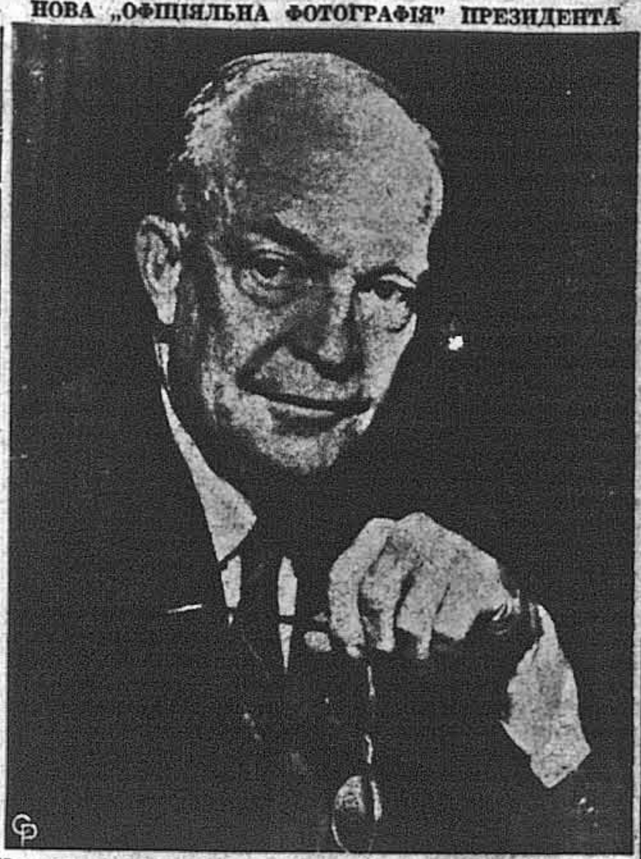
● **Генерал-лейтенант** летунства Джеймс Г. Дулітл твердить, що американським збройним силам незабаром бракуватиме високовишколених і фахових людей. Причину цього явища він вбачає в тому, що дворічна військова служба, з якої тільки 15-17 місяців припадає на дійсний вишкіл, не дає повної кваліфікації. Друга причина, на думку Дулітла, це те, що малі платні не притягають здібних юнаків до військової служби.

● **В одній місцевості** в стейті Ню Йорк індіянин Пітер Лазор не хотів викупити дозволу на виконування фризієрського фаху, покликаючись на оборонний договір його племени з федеральним урядом 1790 р., який дозволяв членам його племени полювати й ловити рибу без окремої ліцензії.

● **Президент Айзенгавер** дозволив *полковникові летунства* Вільямові Дрейперові, щоб на президентському літаку „Кольомбіні", який відвозив Доллеса на Берлінську конференцію, могли прилетіти на відпустку до ЗДА 16 американських летунів. Ще того самого дня ці летуни прибули з Франкфурту до Вашингтону.

● **Крайова Рада** 8 Лютеранських Церков на річному зборі вирішила „на повну скалю" поширювати свої впливи в країнах Південної Америки, в яких переважає католицизм. Секретар цієї ради д-р Стювард Герман *повідомив, що вже* 1953 року зорганізовано три нові лютеранські конгрегації в Венесуелі і стільки ж в Колюмбії.

НОВА „ОФІЦІЯЛЬНА ФОТОГРАФІЯ" ПРЕЗИДЕНТА

Це нова „офіціяльна фотографія" президента Двайта Д. Айзенгавера — згідно з повідомленням з Білого Дому. Вона була зроблена в дні 7-го серпня м. р., безпосередньо перед промовою президента в справі перемир'я в Кореї.

ЗДА потребують „позитивних дій" віри — каже Айзенгавер

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив у своєму зверненні до Американського Леґіону через радіо й телевізію в рямках програми „Назад до Бога", що ЗДА потребують тепер, як це і було впродовж усієї історії, „позитивних дій відновленого визнання, що віра — це наша найпевніша сила". Перед цією заявою президент разом із дружиною взяв участь в окремому Богослуженні з приводу роковин народження Лінкольна, яке відбулося в Пресвитерській Церкві. Президент сидів на тій самій лавці, на якій колись сидів президент Абрагам Лінкольн. Після Богослуження президент від'їхав до Білого Дому, де відбулася церемонія подарування йому листа панею Барні Балабан, який написала пані Мері Тодд Лінколн до англійської королеви Вікторії з подякою за співчуття королеви після вбивства президента Лінколна. В промові через радіо й телевізію, яка була зверненням до Американського Леґіону, Айзенгавер сказав таке: „Як бувший вояк, я захоплений тим, що наші ветерани підтримують змагання, щоб збільшити нашу світомість того, що Бог керує нашим щоденним життям. Підчас битв вони пізнали цю велику правду, що немає безвірників у воєнних окопах." До думки президента прилучилися представники Протестантських, Католицьких і Жидівських релігійних громад, д-р Норман Вінсент Піл, єпископ Фултон Дж. Шін та рабін Норман Саліт — всі з Ню Йорку. Крайовий командант Американського Леґіону Артур Дж. Коннол заявив, що його організація заінтересована в духовому відродженні народу і її члени „ніде так не відчувають присутности Бога, як на воєнних побоєвищах."

Конґресова комісія про комуністів серед духовенства та вчителів

Вашингтон. — Конґресова Комісія для дослідження протиамериканської діяльности заявила, що серед американського духовенства та вчительства лише незначне число осіб належить до комуністів. Голова цієї комісії конґресмен Гаролд Велді у річному звіті ствердив, що його комісія не думала й не думає вести слідства серед духовенства та учительства, щоб виявити підривну діяльність цих двох груп працівників. Але рівночасно Г. Велді підкреслив, що члени комуністичної партії не є „недоторкальними", хоч би вони й були священиками або вчителями. Минулого року Велді викликав був велике обурення своєю заявою, що його комісія перевірятиме духовенство, шукаючи комуністів. Тепер Велді і члени його комісії конферували з представниками протестантського, католицького і жидівського духовенства, щоб одержати від них „конструктивну критику і вказівки" Велді заявив, що лише незначне число комуністів просякло до рядів духовенства, яке в своїй масі льояльне до уряду ЗДА. Деякі підтримують комуністів з невсідомости або з гуманних мотивів. Між учительством також комуністів є незначне число, але й вони можуть наробити багато шкоди, бо їхні гасла легко зводять на манівці частину молоді.

ВЖЕ Є В ПРОДАЖУ БІЛЕТИ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ УНС

Ню Йорк. — Минулої неділі, 7-го лютого, відбулися тут в приміщеннях Українського Народного Дому чергові наради представників Відділів Українського Народного Союзу метрополітальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі, на порядку яких була м. ін. справа Ювілейного Фестивалю, що має відбутися в дні 16-го травня в Карнеґі Голл з нагоди 60-річчя УНС. Збори були скликані Ювілейним Метрополітальним Комітетом і ними проводив голова того Комітету п. Д. Галичин. Збори апробували програму Фестивалю, в музичну частину якої між іншим входять: кантата П. Кишакевича „Катерина", що її виконають Об'єднані Хори метрополії в супроводі симфонічної оркестри під диригентурою п. Олександра Микитюка, та частина опери М. Лисенка „Майська ніч" у виконанні Метрополітального Хору під диригентурою п. Степана Марусевича та в супроводі симфонічної оркестри. В програмі візьмуть участь теж об'єднані танцюристи метрополії під спільним проводом п. Івана Флиса. Підготова до Фестивалю вже ведеться. З нагоди Фестивалю буде видана програмова книга. Під час недільних зборів, в яких взяло участь коло 60 представників Відділів УНС метрополії і на яких обговорено теж низку організаційних справ, представники відділів дістали до продажу білети на Фестиваль.

МАЛЄНКОВ НАСТАВЛЯЄ СКРІЗЬ СВОЇХ ПРИСЛУЖНИКІВ

Лондон. — В останньому часі знову переведено цілу низку поважних персональних змін на найвищих становищах у Молдавії, Казахстані і в Литві. За інформаціями, що наспіли до Лондону з-поза залізної завіси, всі ці зміни є частиною пляну Маленкова скріпити власну позицію, настановляючи скрізь по складових частинах СССР власних прислужників й далі очищуючи апарат СССР від прихильників Берії. Цікаво, що серед новопризначених достойників є багато з українськими призвищами, хоч нові призначення не торкаються цим разом УССР. І так Зиновій Т. Сердюк, що його кореспондент „Н. И. Тайму" називає „давнім партійним лідером в Україні", (у Львові він боровся з „буржуазним націоналізмом" — каже Геррі Шворц), який три місяці тому дістав з нагоди свого 50-ліття орден Леніна, став „головним партійним чоловіком" в автономній Молдавській Совєтськ. Соц. Республіці, при чому дотеперішній тамошній секретар комуністичної партії Дмитро Гладкий, став його заступником. Пантелеймона Пономаренка настановлено секретарем Центрального Комітету комуністичної партії Казахстану, а „товариша Брежнєва" — його заступником. Генерал - поручник Леонід Брежнєв був до червня мин. року секретарем комуністичної партії в Молдавії і відійшов з того становища в червні мин. року. Невідомо, чи перекинення його до Казахстану на становище заступника партійного секретаря — є його підвищенням чи пониженням. Зате секретар комуністичної партії в Казахстані Шаякметов і його заступник Офонов — „відкликані з їх становищ", без подання причин і нового їх призначення. Московське радіо повідомляє теж, що Едварда Озарського призначено віце-прем'єром в Литовській ССРеспубліці. Московське радіо повідомило теж коротко, що дальші зміни переведено в совєтських республіках — Україні, Грузії й Азарбайджані.

НОВІ ВІСТКИ ПРО МИТРОПОЛИТА СЛІПОГО

Звільнені недавно з совєтського полону німці принесли деякі нові вістки про заарештованих та засланих священиків, між ними і про митрополита Йосипа Сліпого. „Бадіше Фольксцайтунг" передала на цю тему таку депешу з Берліну:

„Незадовго до виїзду з концентраційного табору, розташованого за 3,000 км. на північ від Москви, один звільнений німець зустрів греко-католицького архиєпископа Львова Йосипа Сліпого, заарештованого 1949 року, а року 1953 засудженого ще на 17 років концентраційного табору. Архиєпископа Сліпого, властиво, перевезено з Москви, де совєтська влада обіцянкою „звільнити й дати впливову посаду" намовляла його припинити взаємини з Римом.

З огляду на те, що архиєпископ не прийняв пропозиції, його й перевезено до концентраційного табору.

В багатьох концентраційних таборах перебувають ув'язнені священики, ченці й черниці з СССР, із теренів балтійських і сателітних країн.

У таборі 243-8 „Сімка" в совєтській республіці Комі є м. інш. ув'язнений угорський католицький священик проф. Шалле. 66-літнього духівника засуджено на 10 років концентраційного табору за „агітацію проти СССР."

Звільнені з неволі німці кажуть, що в 7-му шурфі в Воркуті перебувають 12 угорських і литовських священиків.

Ув'язненим священикам не вільно відправляти Богослужень, посідати молитовники чи біблії. Звільнені в'язні підкреслюють, що духовенство старається розважати й потішати своїх співв'язнів, що ставлення духовенства гідне подиву.

Стан здоров'я Папи тривожить католицький світ

Рим. — У минулу п'ятницю й суботу ввесь католицький світ, який вже від довшого часу занепокоєний станом здоров'я Святішого Отця, був заалярмований офіційним комунікатом Ватикану про раптове погіршання недуги шлунка та стравоходу і заник сил у недужого Папи. Тим часом у неділю прийшла деяка поправа. Вперше за останній тиждень Папа, що не міг приймати вже ніяких харчів і був піддержуваний при житті тільки впорскуваннями, з'їв легку юшку і мав настільки сил, що жартував з своїм оточенням з приводу власної недуги. Проте недуга є ще далі настільки поважною, що всі кардинали, які перебувають у Римі, дістали з Ватиканської канцелярії пораду нікуди не виїздити. Ватиканська канцелярія дістала останньої неділі коло 100,000 листів, депеш і телефонічних запитів із цілого світу, при чому багато запитуючих осіб просто називали себе „католиками".

● **Найвищий Суд** Нюйоркського стейту вирішив, що два малолітні сини югославського громадянина мають залишитися з батьком, Славолюбом Джуровічем, а не їхати разом з матір'ю до Югославії. Батько вибрав свободу, і відмовився вертатися на батьківщину.

● **Ізраїль офіційно** зголосив в Об'єднаних Націях скаргу проти Єгипту за бльокаду жидівських портів, що її переводить Єгипет, не допускаючи до Ізраїлю навіть харчів.

НЕМА ТО, ЯК В АМЕРИЦІ...

Все, що живе в громаді Гіллсайд в Ню Джерзі, вийшло минулої суботи на вулицю, щоб привітати Джана Гвасту. — Гваста народився в Чехословаччині і в 1938 році приїхав, разом з батьками, до цієї країни та став натуралізованим громадянином. Виїхавши до Чехословаччини на студії, він був заарештований чеськими большевиками за „шпигунство" та засуджений на 10 років в'язниці, з якої йому пощастило втекти і впродовж півтора року він скривався, аж дістався до американської амбасади в Празі, яка й виторгувала його звільнення та поворот до Америки. На фото: Гваста, з малим американським прапором в руці та зі своїми батьками і братом біля нього, парадує в авті по вулицях Гіллсайду.

ТАЄМНЕ ЗАСІДАННЯ БЕРЛІНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МАЄ ВИЯСНИТИ ДІЙСНІ ЗАМІРИ МОЛОТОВА

ДО ЦЬОГО ЧАСУ — ПОВНА НЕВДАЧА КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Берлін. — Після того, як на 12 явних засіданнях Берлінської конференції чотирьох міністрів закордонних справ ні в одній справі не прийшло до найменшого зближення позицій західніх альянтів і Молотова, три західні міністри прихилились до бажання, що його висловив Молотов, щоб у понеділок, 8 лютого ц. р., відбути таємне засідання. Хоч і на явних засіданнях нема кореспондентів газет, проте воно відбувається у присутності численних дорадників і фахівців і після кожного засідання представники преси дістають тексти виголошених промов міністрів. У таємному засіданні візьме участь всього 8 осіб, 4 міністри і 4 їх найближчі дорадники. На тому засіданні міністри не будуть виголошувати своїх заяв „для публіки", отже не потребуватимуть рахуватись з враженням назверх, і тому можуть бути щиріші й простіші. Західні міністри вважають, що це єдина й остання можливість переконатися, чи дійсно Молотов приїхав до Берліну, щоб в чомусь договоритись із Заходом, чи обстоює свою давню непоступливу політику. На таємному засіданні виясню в атимуть конкретно дві справи: ближче з'ясування вимоги Молотова щодо конференції „п'ятки", отже з комуністичним Китаєм, і призначення засідання на обговорення 3-ої точки денного порядку Берлінської конференції — про Австрію. Західні міністри надалі є рішуче проти втягання комуністичного Китаю до вирішування будь-яких широких міжнародних проблем, що географічно й політично не торкаються Китаю, проте схильні погодитись на таку конференцію з участю комуністичного Китаю, в якій взяли б участь і інші зацікавлені східньо-азійські держави, крім 4-ох европейських великодержав. Французький міністер Бідо настоює, щоб взагалі червоний Китай доказав свою добру волю ще перед отакою міжнародною далеко-східньою конференцією. Щодо австрійської справи, то західні міністри вважають, що треба заздалегідь встановити день, в якому почнуться дебати про Австрію, щоб могти запросити туди також австрійського міністра закордонних справ, колишнього канцлера Фіґля. Однак в останній хвилині виринули поважні сумніви, чи й в австрійській справі можна буде осягнути згоду, бо на суботнішньому засіданні міністрів Молотов заявив, що він не бачить причини, чому не запрошується представників обох частин Німеччини на нараду про Німеччину, якщо є задум запросити австрійського репрезентанта. Західні міністри не мають ще певности, чи настоювання Молотова, щоб продовжувати нарадк над справою Німеччини походить з його бажання зробити ще якісь прийнятливі пропозиції, чи просто протягати конференцію за звичайною большевицькою обструкційною системою.

Франція розпочинає дебати над західнім оборонним пактом

Париж. — У вівторок, 9 лютого, збирається на наради французький парлямент (палата депутатів). Одною з перших і найважливіших справ, що стоятимуть на черзі дебат, є справа західньо-европейського оборонного пакту. Як прихильники, так і противники того пакту свідомі того, що далі неможливо відтягати рішення в цій справі, тим більше, що ціла низка інших конкретних справ залежить від такого або іншого рішення в цій справі, як ось напр., висота і вигляд військового бюджету. На хід і вислід нарад французького парляменту у справі західньо - европейського оборонного пакту матиме вирішне значення Берлінська конференція міністрів закордонних справ, при чому дотеперішній хід тамошніх нарад і становище Молотова, при всій його демагогії у відношенні до Франції і французько-німецьких та французько-совєтських взаємин, скріпили становище прихильників західньо оборонного пакту.

Французи розпочали контрофензиву в Індо-Китаї

Сайґон. — Французькі військa зробили випад із обложеної комуністичними партизанами фортеці Дієнмієнфу і звели рукопашний бій з комуністами. Французьке летунство обстрілювало далі шляхи постачання комуністів і їх маршуючі колони, при чому комуністи відстрілювались вперше протилетунською артилерією, яку вони очевидячки дістали недавно від комуністичного Китаю. Французька контрофензива має на цілі унеможливити комуністам дальший похід проти столиці провінції Ляосу-Люанґ Прабанґ.

В СВІТІ

● **Совєтам дуже не подобаються** американські кінофільми з життя вояків в ЗДА, з Корейського фронту, про нові військові винаходи і т. д. Совєтські „мистецькі специ", атакуючи їх у совєтській пресі, називають їх доказами „американського імперіялізму" та оправдуванням великих видатків на збросння.

● **Голляндська королева** Юліяна підписала акт ратифікації західньо - европейського оборонного пакту. Цей документ відіслано до Франції, де його сховають в архівах міністерства закордонних справ. Це історичний документ, бо Голляндія є першою державою з-поміж шести, яка той пакт ратифікувала.

● **Королева Єлисавета II** розпочала своє офіційне перебування в Австралії підписанням злагодженого детального пляну її занять і обов'язків на весь час, що його переведе в Австралії. В п'ятницю 5 ц. м. мільйон людей вийшли на вулиці Сиднею вітати парадний похід з королевою. Вся комунікація в місті була припинена.

● **Французький секретар військових справ**, П'єр де Шевінь, поранений відламками шрапнелі під час інспекційної подорожі по боєвому фронті в Індо-Китаю. Разом з ним ранено 6 французьких старшин. Французи твердять, що комуністичні партизани в Індо-Китаю дістали в останньому часі гармати з червоного Китаю.

● **Еспанський військовий суд** засудив у Мадриді 17 анархістів і 1 монархіста за діяльність проти режиму ген. Франка на в'язничні кари від 1 до 15 років. Між ними є дві жінки засуджені на 1 і 2 роки. Всі кари будуть автоматично знижені згідно з останньою амнестією.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕБАТИ НЕ НА ЧАСІ

Сенат З'єдинених Держав має тепер на своїм порядку нарад т. зв. Доповнення Брікера, себто пропозицію сенатора Брікера внести в Конституцію З'єдинених Держав зміну, яка мала б обмежити права президента в укладанні договорів з іншими країнами. Конституція передбачає, що президент З'єдинених Держав має право укладати такі договори, які опісля підлягають ратифікації Сенатом. Доповнення Брікера має на меті обмежити це право в той спосіб, що кожний договір з іншою країною, підписаний президентом, міг би стати зобов'язуючим законом тільки після відповідної ухвали Конґресу. Раніше Брікер пропонував, щоб такі договори підлягали апробаті ще й поодиноких стейтів, але опісля він з цієї і ще з деяких інших клявзуль зрезиґнував.

Брікер мотивував свою пропозицію „досвідом минулого", зокрема нефортунними договорами покійного президента Рузвелта в Тегерані, Ялті і Потсдамі під час минулої війни. Це справді здобуло його пропозиції досить велику популярність, зокрема республіканської більшости в Конґресі. Але, з продовжуванням дебат, публічна опінія щораз рішучіше висловлюється, що теперішній час на такі дебати найменше пригожий.

Проти Доповнення Брікера висловився, звичайно, президент Айзенгавер і ряд інших відповідальних осіб з екзекутивної і законодатної ділянки влади. Вони вважають, що Доповнення Брікера, якщо було б прийняте, не тільки заперечило б всю дотеперішню традицію американської закордонної політики, але й практично її цілком спаралізувало б. Воно, зокрема, зв'язало б руки президентові, поважно зменшило б його авторитет і підірвало б міжнародне становище З'єдинених Держав і міжнародне довір'я до них.

Публічна опінія підходить до теперішніх дебат в цій справі ще й з іншого боку. Річ бо в тому, що дебати ведуться саме в тому часі, як в Берліні відбувається одна з найважливіших конференцій в післявоєнному часі. Авторитет державного секретаря Доллеса, як представника президента Айзенгавера, має там рішальне значення. Тим часом, вже самі дебати в Сенаті в справі Доповнення Брікера є практично виявом недовір'я до президента Айзенгавера та його політики. „Н. Й. Таймс" вважає, що кожне повідомлення про ці дебати в Сенаті має неоцінену вартість для Москви, є рівночасно важким ударом для американської закордонної політики і великим розчаруванням для союзників Америки. Це тим гірше, що цю справу веде в Сенаті та сама Республіканська партія, вибранець якої сидить в Білому Домі.

З кінцем минулого тижня республіканський провід Сенату рішив перервати дебати в справі Доповнення Брікера і відложити рішення в тій справі приблизно на два тижні, щоб — як заявив сенатор Новленд — „дати народові країни нагоду розглянути та перевірити" ту пропозицію. Це, очевидно, справи не змінює, бо дебати, хоч і неформально, продовжуються. Але в цьому відрадним явищем треба вважати власне реакцію публічної опінії, яка у великій частині домагається, щоб не тільки рішення, але й самі дебати в справі Доповнення Брікера були відложені на необмежений час. Конґрес має тепер до обговорення та вирішення низку далеко важливіших справ, які, звичайно, відкладаються з дня на день і вирішуються опісля поспішним темпом безпосередньо перед відложенням сесії Конґресу. А тепер витрачається час над справою доповнення до Конституції, якій Америка та американський нарід завдячує свою волю та могутність, а сьогодні — і своє провідне становище в світі.

Сенатор Брікер мав право зголосити свою пропозицію і має не тільки право, але й обов'язок обстоювати та домагатись переведення в закон того, в що він вірить і що вважає добром для країни. Теж є багато мериторичних „за" і „проти" його пропозиції, і публічна опінія в цьому відношенні поділена. Все ж таки справа не так в самому доповненні, як в часі та обставинах, при яких відбуваються дебати. Бо час і обставини справді найменш пригожі на такі дебати, і тому не можна не прилучитися до голосів, які промовляють за тим, щоб ці дебати відложити на інший, більш догідніший час. Це тим більше, що теперішній президент З'єдинених Держав, його індивідуальність та його відповідальність не дають жадних причин принаглювати дебати і рішення в справі Доповнення Брікера.

КОНСТРУКТИВНА ПРОГРАМА РОБІТНИЦТВА

Говорячи про „стабільну економію" під час переходу з „воєнного положення на мирне" на пресовій конференції минулої середи, президент Айзенгавер дав відповідь на лист Волтера Рутера, голови юнії автомобілевих робітників. Рутер запропонував був президентові скликати до Білого Дому конференцію для визначення способів утримання в повнім розгоні продукції і повного затруднення робітників. Президент відповів на це: „Я вдоволений, що ви й інші члени вашої групи передискутували під кожним оглядом проблему економічного розвитку й стабільности".

Цю заяву проголосив президент негайно після того, як наспіли вістки з перебігу нарад Виконної Ради Американської Федерації Праці, що відбувала своє річне засідання в Маямі Біч, на Флориді, і що виявила високе заінтересування зорганізованого робітництва долею цілого населення й самої країни в теперішньому „переходовому" періоді.

Головний економіст АФП. Борис Шишкін, подав до відома учасників нарад, що впродовж останніх місяців кількість робітних місць в країні змаліла на 3,349,000. Отже, згідно з цими цифрами, безробіття в ЗДА зросло на 5,3 відсотка саме в тому часі, коли при нормальних відносинах і при пересічному зрості населення кількість робітних місць повинна була б зрости на 400,000. На підставі урядової статистики, Шишкін ствердив, що від червня 1953 р. втратило працю 2,600,000 робітників, а за той самий час кількість безробітних, які шукають праці, зросла на 749,000, що дає зменшення робітних місць на 3,349,000.

Якби така цифра появилася перед другою світовою війною, то деякі робітничі провідники, під тиском комуністичних аґітаторів, негайно піднесли б крик, що, мовляв, американська система, чи там американський лад, не дає запоруки економічної стійкости країні, і робітничі юнії заворушилися б, як гнізда шершенів, кидаючи замасковані гасла суспільної революції. Між тим тепер, на нарадах Американської Федерації Праці, яка об'єднує 10,300,000 робітників, спокійно проголошено устами Джорджа Міні, президента цієї організації, такі вимоги й поради для уряду й громадянства:

Згідно з засадою Акту про Справедливий Робітничий Стандарт, треба піднести мінімальну заробітну плату до $1,25 за годину. Рада АФП висловлює жаль, що президент виразив намір започаткувати цю справу в Конґресі щойно тоді, коли прийде стабілізація економічних відносин. А-П вважає, що піднесення платні спричинилося б до наладнання господарства.

АФП вимагає свобіднішої системи суспільної забезпеки в тому напрямі, щоб підмога на випадок безробіття була підвищена й тривала довший час, ніж тепер. Для цієї справи треба скликати стейтові леґіслятиви ще поточного року.

Федерація кладе вагу на розвиток шкільництва, способів втримання й забезпечення здоров'я й посилення та збереження природних багатств; на негайне виасиґнування з федеральних фондів відповідних приділів на публічні роботи, які служать суспільним цілям; на потреби негайних федеральних позичок для стейтів та громад на такі цілі, а крім того, щоб сам федеральний уряд поширив такі проєкти під своїм керівництвом.

Важливе місце у програмі АФП становить вимога збільшити програму на побудову мешкальних домів для робітників і осіб середньої кляси шляхом великих позичок з федеральних фондів. Свій проєкт в цій справі має зголосити АФП наступного тижня.

Одначе, АФП вважає, що зменшення податків не повинно бути здійснюване, доки не буде забезпечення проти безробіття; коли ж податки мають бути обнижені, то цю справу треба почати від таких прибутків, які не перевищують 2,000 річно. Далі Виконний Комітет широко обговорює значення робітничого добробуту для країни, повторюючи свої давніше проголошені засади, що добре оплачуване робітництво є важливою економічною силою для розвитку промисловости. Маючи гроші, робітництво купує вироби і тим самим дає можливість підприємцям розбудовувати підприємства. Ця засада заснована на Акті про Повне Затруднення з 1946 р., в якому сказано, що федеральний уряд має зробити все, що в його силі, для поширення варстатів праці, для продукції і для збільшення покупної спроможности.

Оці вимоги найбільшої центральної робітничої організації виявляють високу зрілість зорганізованих робітничих мас і свідчать, що Америка стоїть у проводі світу не під „диктатом більйонерів", як голосять совєтські ступайки, але керована інтелектом і працездатністю найширшої верстви населення.

Ярослав Курдидик

МУСУЛЬМАНСЬКИЙ ВОЄННИЙ ТРІЮМВІРАТ

Треба визнати безсторонньо, що перший дебют Індії на міжнародній політичній арені, коли їй доручено сторожити полонених неповоротців у Кореї — був досить невдалий. Можна додати, що він був досить „неясний", а були випадки, коли Індія у своїй надто великій невтральності, мовою нашої приповідки намагалася — „світити Богові свічку й чортові огарок"...

І ось ця її постійна нерішеність і довга політична невизначеність головно у Кореї заважили мабуть на тому, що Америка перестала вважати Індію за партнера, який міг би стати заборолом проти комуністичної експансії в Азії, і цю ролю — не криючись з тим перед вільним світом — хоче передати Пакістанові.

Галас, що його зчиняє Індія з того приводу, міняючи, залежно від коньюнктури, навперемінну протести на погрози, є не тільки її власним продуктом, — а скоріш галасом „старшого брата" в Кремлі, якому почав уриватися терпець від того, що американці пильно приглядаються до ключевої ролі Пакістану на Близькому Сході.

Для большевиків справа Пакістану витворила таке положення, з яким досі вони ніколи не рахувалися; цей фронт, розцінюючи його з стратегічної точки зору, є для них зовсім новим, а тому відкритим, незорганізованим і незабезпеченим. З пакістанських баз найлегше буде знищити виробні атомової енерґії, які большевики зосередили в Танно Туві та осередки важкого воєнного промислу, головним чином „спец. зброї", під чим слід розуміти ракетну й атомову зброю в околицях Новосибірську, Красноярську й Томську.

Не є, мабуть, перебільшенням, коли турецька преса, пишучи недавно про дозброєння Америкою Пакістану, зазначає, що цим самим Америка прикладає гостре вістря ножа під серце Совєтів. А пояс — Туреччина-Іран-Пакістан, дасть змогу Америці створити, крім евентуальних східнього й західнього фронтів, ще третій, південний фронт проти СССР, який большевики не брали ніколи поважно під увагу і який тим більше буде для них загрозливий і небезпечний.

Коли взяти під увагу теж і той факт, що східня і західня частина Пакістану лежать по обох боках Індії, то тут постає мимохіть і стратеґічна можливість, що коли б зайшла остаточна потреба, то „невтральну" Індію можна було б тримати немов би у кліщах, пригадуючи їй, що нині місця на так зване „невтральне балянсування" немає — а є тільки альтернатива: іти або разом з протибольшевицьким бльоком, або проти нього.

Коли Америка розпочне дозброювати пакістанську армію, то виконати це зможе вона доволі легко бо: 1) пакістанські військові з'єднання — це колишні найкращі частини британсько-індійських збройних сил, 2) щоб подвоїти чи потроїти 300-тисячну пакістанську армію, знайдеться відповідна кількість вже й нині навіть самих добровільців.

При цій нагоді варто згадати, що обидві ці мусульманські країни, Іран і Пакістан, переходять під теперішній час своєрідний „кемалізм" і вся старшинська верхівка та вояцтво заявлюється за рішучим союзом з Америкою, знаючи, що тільки при активній американській допомозі мусульманський вільний світ спроможний буде протиставитися московсько-большевицькій навалі.

Перебудова Туреччини при американській допомозі — з відсталої мілітарно держави у модерну бойову силу — є для цілого мусульманського світу найкращою дійсністю без зайвої пропаґанди. І нічого дивного, що цей світ починає дивитися на Америку, як на свого одинокого партнера, якому у відплату за створення й розбудову цього мусульманського воєнного тріюмвірату ставить вже нині до розпорядження близько двох мільйонів першорядних і фанатичних антикомуністичних вояків.

Створенням цієї нової сили Америка немов би „покарала" Індію за те, що вона, під виглядом невтральности, задовго придивлялася до боротьби двох гігантів — Совєтського Союзу та ЗДА, чи не з хитрим розрахунком прихилитися на бік того, хто виграє. Так, як сьогодні справи стоять, моральним, а частинно вже й фізичним переможцем виходить Америка.

Сталін, Літвінов і... Еко

Здається, що Молотов, сидячи в Берліні, згадує „фюрера" незлим, тихим словом. Бо якби не він, то не пішов би був Літвінов „в дубину", а Молотов не мав би нагоди говорити, коли захоче, „нєт", запивати брудершафт з німецьким кельнером на Берлінській конференції і... водити за ніс трьох спільників.

Його попередник Літвінов полетів стрімголов, хоч, на диво, голови не зломив. А що була це не маловажна подія, то удостоїлася вона увіковічнення на сторінках львівського „Комаря" влітї 1939 р. з рук знаного українського мистця-карикатуриста Едварда Козака, відомого як Еко, тодішнього начального редактора цього сатирично-гумористичного журналу.

Ціла сторінка цього журналу червоніла, наче спливаючи не друкарською фарбою, а кров'ю. На червоному тлі — дві чорні звірюки: кіт і собака. Кіт тікає щосили а собака наздоганяє. Голову позичив кіт у Літвінова, а собака — у Сталіна.

Тим часом Літвінов роздумував над минулим, а Молотов над майбутнім. Аж поки одного дня на Руській вулиці і на Ринку і на Костюшки не з'явилися „визволителі". А Еко тільки підсміхався під вусом і блимав своїми окулярами.

Другого чи третього дня після „визволення", з'явилися при вул. Костюшки ч 1-а у Львові, де містилося видавництво „Українська Преса", три енкаведисти. Ходили по кімнатах, порпалися в часописах та книжках. Попали й на „Комаря". Нараз розкрили роти і очам своїм не повірили!

— Ванька, сматрі, что он с... син з нашого вождя здєлал?!

І приглядалися котові і собаці.

— Кто єто здєлал?!

— Не знаю, — каже Влодзьо Калина, — я касир.

— Харашо!

Засунули за пазуху жмут „Комаря" і пішли.

Я вийшов з видавництва і подався в напрямі ринку. Біля фризієрні Кутковського при вул. Сикстуській, зустрів Ека.

— Дай Боже, куди так?

— Загляну, що в нас чувати.

— Едзю, маєте пеха, бо трошки спізнилися. Саме відійшли від нас енкаведисти. Хотіли вам орден Леніна шпендувати за картину з Літвіновим і Сталіним.

Еко закліпав очима. Та коли почув, як воно було, негайно прийшов до себе.

Я й не зчувся, як Еко перескочив вулицю і темпом Затопека наздогнав „одинку", що мчалася в напрямі Копиткова.

Наступного дня був уже Еко за Сяном.

Базьо

А. ФІЛІП ПРО ОБ'ЄДНАНУ ЕВРОПУ

(Допис із Лондону)

З нагоди Економічної Конференції Европейського Руху, яка відкрилася 29 січня в Лондоні, прибув до столиці Британії Андре Філіп, бувший міністер фінансів Франції і голова Соціялістичного Руху за Об'єднані Держави Европи. Рада Вільної Молоді Центральної і Східньої Европи (відділ у Великобританії) запросила проф. А. Філіпа дати виклад на тему: „Східньо-західні відносини і европейська єдність".

Увечері 29 січня А. Філіп промовляв до представників еміґрації з різних країн, на схід від залізної завіси. Промовець порівняв сучасний стан Европи з ситуацією на початку 16 століття. Тоді нові географічні відкриття і науково-технічні винаходи дали людям Европи ширше розуміння світу. На перешкоді для дальшого розвитку Західньої Европи в той час була февдальна роздрібненість країн, бо майже кожний шляхтич і князик вів свою „суверенну" політику. Створення національних держав у той час розширило ринки.

Тепер Европа переросла рами національних держав. Дальша ізоляція европейських держав, „самовистачальність" (автаркія), тільки гальмує господарський розвиток цих країн. „Европейський гоподарський розвиток неможливий в національних границях", — казав А. Філіп. Він навів приклад Америки, яка з Канадою і Мехіком творить єдиний ринок для близько 200 мільйонів людности. Це дає можливість великої продукції (американський робітник пересічно виробляє вчетверо більше за европейського) і також забезпечує вищий рівень життя для населення Америки.

Вільні країни Західньої Европи (Італія, Франція, Німеччина, Голляндія, Бельгія) мають на своїх територіях майже стільки людности як Північна Америка, і природні багатства цих держав дуже великі. Коли ці господарські сили об'єднати, то Західня Европа могла б піти до розквіту і добробуту.

А. Філіп показав на прикладі „Спілки Сталі і Вугілля" в країнах Західньої Европи великі вигоди для продукції. Але це економічне об'єднання двох основних господарських елементів вимагає дальшої злуки, як в продукції, так і в податковій системі, в митах, у валюті і законодавстві. (Наприклад, постачання електричної енерґії вимагає спільного пляну заінтересованих держав). Проф. Філіп уважає, що завершенням господарської і військової єдности Европи має бути спільна політична влада Об'єднаної Европи.

Промовець висловив свій погляд на проблему цілої Европи, розділеної залізною завісою. А. Філіп ставить завдання — визволення народів від большевицької окупації. Москва — казав він — піддержує в країнах Західньої Европи націоналізм. Напр., у Франції комуністична партія, з наказу Москви, йде єдиним фронтом з французькими противниками об'єднання Европи. Москва хоче виграти, сіючи ворожнечу між народами Західньої Европи. А. Філіп не вірить у щирість московських дипломатів, що ведуть переговори в Берліні. „Росія має все", — казав він. Але вона не хоче нічого уступити із своїх здобутків, а ще більше придбати. Москва хотіла б лишити Німеччину без усякої оборони: тоді за два дні совєтські дивізії можуть дійти до Райну.

Франція, — на думку п. Філіпа, — затвердить договір про Европейську Оборонну Спільноту. Це необхідність, яку диктують інтереси самої Франції. А. Філіп висловив свою солідарність з еміґрантами поневолених народів: він сам був еміґрантом у Лондоні в 1940-44 роках.

На питання одного з присутніх про теперішню польсько-німецьку границю (Одра-Ніса) А. Філіп сказав, що ця границя є фактом. Чи далі буде можлива зміна, це залежить від німецько-польських відносин.

Д-р О. Волинець (українець) запитав, в яких розмірах на схід мислить собі А. Філіп визволення народів: чи стоїть тільки за визволення сателітів, чи визнає потребу визволити Україну, Білорусь і інші нації?

А Філіп відповів: „Хочемо прилучити до вільної, з'єдиненої Европи якнайбільше народів".

П. А.

ЧИ ЖУКОВ ПОПАВ В НЕЛАСКУ?

Совєтські газети проголошували від 31 січня по 3 лютого ц.. р. списки всіх „кандидатів до Верховної Ради Совєтів", при чому фіґурували там прізвища всіх найчільніших комуністів і державних достойників Совєтського Союзу, як цивільних, так і військових. Між ними нема маршала Совєтського Союзу героя останньої світової війни і заступника міністра військових справ — Георгія К. Жукова, дармащо є два інші заступники маршала Булґаніна, як військового міністра, маршал Васілєвський і адмірал Кузнєцов. Відсутність Жукова серед оприлюднених кандидатів до Верховного Совєта звернула, за твердженням лондонського кореспондента „Н. Й. Таймсу", увагу чужинецьких дипломатичних кіл у Москві і цій справі присвячує теж окрему увагу коментатор совєтських справ у цьому нюйоркському часописі, Г. Шворц. Він пригадує, що на останньому прийнятті в Кремлі в кінці минулого року, Жуков підніс був тост, що ніби мав бути відповіддю на попередній тост американського амбасадора Болена, і в тому тості ніби мав висловити свою прихильність до Заходу.

В. Січинський

Б. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ І МОСКВА

Відношення Гетьмана до Москви по Переяславській угоді

(2)

Сам шведський посол Г. Веллінґ подає значно більше про самі переговори з гетьманом Хмельницьким і особливо з канцлером (генеральним писарем) Виговським. Дня 20 січня 1657 р. в Чигирині був на авдієнції у гетьмана а „по двох днях Виговський запросив мене на переговори, і я ні трохи не загаявся, зараз ставився, наговорив йому компліментів, привітав від В. вел., обіцяв усяку ласку — бо, мовляв, Ваше вел. певні, що він візьме до серця цю спільну справу і зробить усе, що може послужити щирому союзові й приязні. Виговський відповів коротко, що завжди був вірним слугою і приятелем Вашого величества, і Ви можете бути певні, що таким лишиться до свого кінця. Далі просить мене, щоб я цілком щиро виложив доручене мені від В. вел. — бо в них не прийнято довго трактувати. Тоді я докладно представив йому, як В. вел. завжди ставився прихильно (до них), не тільки задля старої приязни, яку вони підтримували з короною шведською, але й з огляду на ту довірочну кореспонденцію, яку вони вели весь час з В. вел. Ваше величество, тримаючи в своїй протекції їх інтереси за таку їх вірність, постановив не тільки продовжувати ці старі приязні відносини, але й заключити більш формальний союз, тим більше, що обставини складаються так, що для обох держав (bey der Stats) він дуже потрібний".

Як бачимо, переговори і довірочна кореспонденція поміж Швецією і Україною, як „двома державами", велася вже віддавна і тепер прийшла нагода „заключити більш формальний союз", і то після того, коли гетьман мав угоду з Москвою!

При переговорах зі шведським послом, виявилося також відношення гетьманського уряду до московитів. Про них говорив посол Виговському, „як В. кор. величество були несправедливо ображені московитами і зазнали великої шкоди, і щоб вийшло, для них — козаків, коли б вони сидячи тихо пустили це повз себе. Канцлер Виговський схвилювався цими представленнями, виявив великий жаль з приводу того, що так несправедливо поступилося з В. вел., заклявся і писанням своїм хотів доказати, що докладе всіх зусиль, щоб відвести царя від його намірів. Той цар не тільки не відчув цього, але був невдоволений на козаків за те, що вони йому не допомагають проти В. кор. величества. А тепер, побачивши, що йому (цареві) не йде так (у війні з шведами), як він собі то уявляв, і затривожився, що козаки теж можуть проти нього виступити, — він (цар) незадовго перед моїм приїздом прислав посла до гетьмана (очевидно йде мова про Лопухіна) з виправданням за те, що він учинив перемир'я з поляками. Він хоче його зірвати, раз воно не подобається гетьманові, і взагалі готов зробити все, що гетьман хоче. На це гетьман дорікнув, що цар не послухав його ради і почав несправедливу війну з В. кор. вел. (шведським королем), щоб він постарався, аби війна з В. кор. вел. була якнайскорше скінчена, і попередив, що він (гетьман) Вашого величества приятель, і доки буде живий, нічого не почне проти Вашого величества".

Так в дійсності виглядав „протекторат" московського вел. князя над Україною і радісне „возз'єднання" за останніх років життя Б. Хмельницького! Запобігливість перед українською силою була понижуюча для царя, а приятелем шведської корони був власне гетьман Б. Хмельницький, а не тільки його пізніший наступник І. Мазепа.

Далі шведський посол подає, що гетьманський уряд твердо стояв при своїх домаганнях, щоб шведський король визнав за козацьким урядом „права на всю стару Україну або Роксолянію (totius Ukrainæ Antiquæ vel Roxolaniæ), де грецька віра була і мова (їхня) ще існує до Висли. Аби вони могли затримати, що своєю шаблею здобули, і були б осміяні, коли б вони не вернули собі, при нинішній нагоді, того, що було ними втрачене і несправедливо у них забране".

Також при кінцевих розмовах український уряд „запевнив шведського посла, що буде закликати вел. князя московського, щоб він стримався від будь-яких ворожих кроків проти В. кор. велич., а за всі заподіяні шкоди вчинив сатисфакцію і реституцію; в противному разі він пошукає собі інших засобів. Своєму полковникові Андрієві (Ждановичеві, що оперував у Польщі) він уже наказав, на випадок, якби в Польщі знайшлися якісь московити, трактувати їх як неприятелів! Послав також до Отоманської Порти і до татарського хана, сповіщаючи їх, що він увійшов у тіснішу приязнь з В. кор. вел. (шведським королем), з князем семигородським і з обома волоськими князями, і просить їх (султана і хана) нічого проти них не починати, бо інакше буде змушений виступити проти них".

Свою приязнь і допомогу шведському королеві гетьманський уряд засвідчив тим, що при поворотній дорозі шведського посла Гільдебрандта вислав разом з ним відділ козаків, які супроводили посла через Брацлав, Озаринці на Поділлі, Молдавію, Токай, Враніб і Бардіїв на українському Закарпатті. В Зборовському Замку (коло Бардієва), що належав родині Ракоці, українські козаки вправлялися в стрілянні, доки не надійшли сильні частини „fon Ungarn und Cosaken", які і рушили разом зі шведським послом до Пінчова в Польщі, де був головний шведський штаб. „І так — пише Гільдебрандт — „привели ми перших угорців і козаків до шведської армії".

***

Друге шведське посольство до гетьмана Б. Хмельницького було в червні-серпні 1657 року, про яке ми знаємо з вищезгаданих „Записок" Ф. Шебеті, який був при шведському посольстві. Автор знову підкреслює, що український уряд, зокрема сам гетьман, пильно стежили, щоб західньо-українські землі не попали в чужі руки, навіть і найвірніших союзників.

Отже Шебеті записує, що посол Веллінґ розповів гетьманові, що нібито шведський король вимагає собі Кам'янець, Львів і Бар. Це дуже занепокоїло гетьмана, і лише по довших запевненнях Шебеті, що це не відповідає справжнім намірам короля, Хмельницький заспокоївся.

Про московське посольство до гетьмана Шебеті записує:

„Від московського царя прийшло посольство до козацького гетьмана, 150 коней (посольство Бутурліна). Пункти такі:

1. Чи Гетьман бажає замирення (царя) з шведським королем?

Гетьман сердито відповів, що цар мусить замиритися і нагородити шкоди, вчинені в краях (шведського короля), в Ливонії й Інфлянтах, бо коли вони не замиряться, то (гетьман) разом з татарами і турками воюватиме Москву!

2. Московський цар жадає собі городи і фортеці Старого Бихова в Білорусі, які піддалися гетьманові.

Мирослав Прокоп

СУЧАСНА ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА УКРАЇНИ Й ЕМІГРАЦІЯ

(12)

Здоровому інстинктові українських політичних сил на еміграції треба приписати те, що в днях 25 червня і 27 грудня 1952 року всі вони спільно визнали вимоги нашої об'єднаної оборони проти наступу російських еміграційних імперіялістів. Коли б принципи, визнані тоді, були однаково зберігані всіми учасниками нарад, чимало української енергії минулих місяців могло бути зужито на корисніші цілі, ніж на розмови чинників Національної Ради з російськими, емігрантами, які досі не визнають права українського народу на державну незалежність.

Навколо згаданих розмов витворилась уже ціла українська полемічна література і ледве чи справи ці вимагають ще буд-яких, пояснень. Сьогодні, в підеумках, остається фактом, що в результаті тиску всієї української публічної опінії, а зокрема тих політичних сил, що є поза Національною Радою, а в дальшому також деяких і з самої Національної Ради, ця установа була змушена покинути свої небезпечні експерименти. В цей спосіб не дійшло до остаточного прийняття нею наскрізь непередрішенської плятформи МАКЦУ, дарма, що, як свідчить заступник голови Національної Ради п. Бойдуник, три українські політичні партії, а іменно УСП, УНДС і УНДО годиться таку плятформу прийняти („Новий Шлях" 21 вересня 1953). А в плятформі цій говорилось ні про що інше, як про те, що український нарід щойно по розвалі большевизму матиме право підняти своє право на незалежність, так наче б своєю безперервною боротьбою він цього права кожного дня не стверджував. Як погодити згоду на таку постанову в партій, які постійно підкреслюють легітимність і безперервність в існуванні екзильного уряду УНР, важко сказати.

Не треба казати, що така політика не могла принести користи ні самій Національній Раді ні українській справі. Дуже скоро виявилось неоправданим також твердження оборонців переговорів з КЦАБ про те, що, мовляв, в результаті акцій Національної Ради його розбито на дві частини. Бо навіть якщо дійшло до персонального прориву між двома російськими еміґрантами, Керенським і Ніколаєвським, то він наступив не в результаті того, що котрийсь із них зійшов з імперіялістичної плятформи поневолювання неросійських народів і погодився, напр. на незалежність України, чи Грузії. Нічого подібного не сталося. Спір між двома КЦАБ-ами постав тільки за те, якими методами найкрkаще заманити наївних у нову російську тюрму народів. Ніколаєвський у тому відношенні показався дещо спритнішим і деяких наївних таки знайшов. Але від принципової мети російських імперіялістів, тобто, від поневолювання інших він зовсім не відмовився. Про це він зовсім одверто говорить на сторінках журналу „Бюллетень ЦБ КЦАБ" за жовтень 1953, де розкриває всю свою тактику і виправдується перед своїми імперіялістичними товаришами, кажучи, що власне його методи мали довести до „спасения единства страны". Коли ж КЦАБ таки розбився, то це сталось не наслідком якоїсь української дипломатії, а прямо тому, що йому була відмовлена дальша фінансова підтримка Американським Комітетом. Це об'єктивно стверджує також цитований вже „Новий Шлях" за 30 листопада м. р.

Так отже в підсумках нещасливих заходів Національної Ради збільшився і без того довгий уже досвід, що його мав нагоду здобути для себе український нарід впродовж своїх довгих взаємин з московськими великодержавами. Для української еміграції він звучить ось як:

1) Будь-які наші акції, що до наших історичних ворогів, якими є російські імперіялісти, можуть бути ведені тільки у спільному фронті української еміграції, тобто, всіх політичних чинників, що стоять на становищі державности України. Всякі виломи з одного фронту і намагання на власну руку і поза плечима інших проводити такі акції доводять в найкращому разі до поглиблювання взаємного недовір'я та внутрішньої боротьби і унеможливлюють хоч би координацію наших дій на зовнішньому відтинку.

2) Розмови з російськими імперіялістами так довго безпредметні, як довго серед них не знайдуться серйозні сили, які готові без жадних застережень визнати право українського народу на повну державну незалежність, так само, як ніхто з неросійських народів не відмовляє росіянам такого права на їхній етнографічній території. Хто з українських чинників робить в цьому відношенні виломи, той завдає великої шкоди нашій визвольній справі, бо ідея державної незалежности України є основоположним каменем всякої української визвольної політики. І так само, як на українських землях український нарід ні на крок не відступає від цього принципу і його боронить у дуже важких умовах, так само боронити його зобов'язана вся українська еміграція. Це тим більше, що наш спільний фронт поза межами України і наша непохитна постава в цьому питанні мають усі об'єктивні дані на остаточну перемогу.

Отак побудована на принципах взаємного визнавання і толеранції, сперта на традицію та на сучасну активну боротьбу українського народу на рідних землях і на послідовну оборону ідеї державности України, українська консолідація закордоном, може перетворити українську еміграцію в серйозний допоміжний чинник українського народу в його боротьбі за справжню незалежність.

(Закінчення).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бофало, Н. Й.

Українська пісня здобуває серця американців та розвеселює хворих.

До коротенької вже згадки про міш. хор УКК, Відділ в Бофало, який виступав 16 грудня 1953 р. в Міжнароднім Інституті з концертом укр. колядок і щедрівок, годиться сказати дещо більше.

Цей перший виступ перед американцями випав дуже гарно і лишив по собі добре й миле враження.

В невеличкій але виповненій залі, голова Інституту п-ні Де Ґріл, представила хор, який, притулившись біля ялинки, творив прекрасну картину. Різнокольорові світла на ялинці освічували чудові вишивані блюзочки хористок, що особливо привабно виглядали.

І настала тиша, а з неї поплила пісня — укр. колядка і щедрівка.

Із глибини душі і серця виллітали ясні і певні тони, які сплітаючись взаємно, творили чарівну мельодію, що ловив її у свої руки з погідно-лагідними примкненими очима та сердешним усміхом диригент хору, д-р Р. Ставничий і передавав публіці.

Посипались гарячі оплески. Хор співає дальше, ще й ще.

По закінченні концерту, управа Інституту влаштувала маленьке прийняття, де при каві й солодкім, розпитувано про хор, укр. Різдво, вишивки, славних бандуристів, тощо.

20 грудня 53 р. хор співав в шпиталі Ам. Ветеранів, де знаходять приміщені хворі ам. вояки. Це величезний, прекрасно устаткуваний будинок, з власною радіовисильнею, яка щогодини голосила про виступ укр. хору з українськими колядками, так що про цей виступ українців чули не лише сотні хворих та великочисельна обслуга, але й їхні рідні, друзі та знайомі.

Ряд коляд хор відспівав на переміну з пописом наших найменших танцюристів бувшої школи народ. танків Авраменка, в гарній театр. залі цього шпиталя, для легко хворих, тих, що можуть ходити чи їздити шпитальним візочком. Опісля хор запрошено ще до двох заль із тяжче хворими. Коли хор коридором зближався до тих заль, одна з пань із заряду піддає думку — вона сказала: „Цікаво як зареагують хворі на прихід хору і спів в чужій їм мові. Вони ж тепер забавляються їхнім улюбленим бейзболом на телевізії".

І дійсно! Хворі вояки у своїбідних позах на кріслах, лавках, чи дехто таки на долівці, пильно задивлені в телевізію.

Ще хвилинка, і рівночасно з затушенням гузичка телевізії, почав співати хор. Заля наповнилась хворими з сусідних заль, і по хвилині мовчанки, сумні й байдужі схворовані лиця ставали цікавішими і видно було як з наболілого серця і душі пробивалось проміння погідного їхнього усміху.

І коли хористи залишали їхню залю, двері були довго-довго відкриті, крізь які розносилась весела мельодія амер. пісні.

Цього ж самого вечора о год. 5-ій, хор концертував в катол. церкві о.о. Єзуїтів при Вашингтон вул. Приємно було почути, коли ще перед початком св. Служби Божої вірні, що спішили до храму Божого, запитували, — „Ви з укр. хору? Будь ласка покажемо вхід на хори". А ще приємніше було співати у великій, акустичній, до цього виповненій по береги церкві. Для факту треба сказати, що до церкви прибула теж громадка українців з цікавости, послухати як співатиме хор і яке враження зробить на американців.

По закінченні люди масою тиснулись до виходу, щоби „побачити" і подякувати українському хорові за українські колядки.

Багато із тих американців мали нагоду бачити, почути і переконатись, що українці це не поляки чи росіяни.

Однак найкращою подякою, а з тим і заохотою до дальшої праці — є ці приємно розчаровані лиця як теж і сльози, які витиснула укр. пісня, ці вояцькі теплі і щирі слова: „Дякуємо вам дуже, було прекрасно... До побачення, наші милі українські приятелі... Приходьте, для вас двері все відкриті". За кілька днів на адресу хору і дирекції шпиталя, за підписом Говарда Фуллера, прийшли такі слова: „Ми пережили гарні хвилини, ми були щасливі, що мали змогу гостити таку гарну під мистецьким оглядом укр. групу. Сердечно дякуємо".

Чи не прикладом світять всі члени хору, які хоч маючи маленькі діти, в погоду й негоду, чи з далеких кінців міста сунуть на пробу хору? Замало є любити музику-спів і співати. До того треба мати ще щось більше і важніше — почуття обов'язку.

І до гордого укр. Бофала, яке зуміло в 1952 р. в порівнянні до інших міст зібрати на Національний Фонд найбільше, яке помимо групово-партійної нетерпимости зуміло задержати повну гром.-орг. єдність (не було двох листопадів чи свят Державности) то до цілости і повноти, треба великого доброго репрезентативного хору. Він є, лише його треба підкріпити.

Я. П.

Міннеаполіс, Мінн.

Підсумки роботи Музичної Школи.

Дня 10-го січня 1954 р. в приміщенні Маргарет Беррі Гауз, Міннеаполіс, Міннесота, відбувся попис учеників Музичної Школи, кляса фортепіяно, керівником якої є п-ні Любов Мартиненко.

Після шумної коляди, цей вечір вплинув на присутніх заспокоюче — тихо, і тепло в кімнаті, на дворі мороз. Присутні перемовляються між собою, не порушуючи цієї тиші. Ученики сидять трохи осторонь, оченята блищать, видно що хвилюються. Майже те саме поділяє їхня учителька п. Л. Мартиненко. Вона хвилюється за кожного з них і недивно, бо це є перший попис Української Музичної Школи в Твін Сіті.

Відкрила концерт п-ні Валентина Єрмоленко. В своєму коротенькому вступному слові вона познайомила присутніх з умовами праці школи і завданням, яке стоїть перед школою. Об'являючи програму концерту, п. В. Єрмоленко ознайомлювала присутніх з кожним виконавцем, що цілком доповнювало програму вечора. Не дивлячись на те, що діти хвилювалися, вечір пройшов дуже добре. Учасники цього концерту були: Надя Щербаненко — 6 років, Богдан Мартиненко — 7 років, Оля Златоуста, Ірина Біляк, Дарія Антохій, Валя Сокольська і Інна Вдовенко. В програмі були виконані речі Діябеллі, Косенка, Глієра, Рубінштейна, Леонкавело, Ваєра, Шуберта, Ботговена, Шопена і ін. В подарунок ученикам, по закінченню фортепіянного концерту, маленька наша танцюристка Гуна Коваленко виконала танок „Щелкунчик", муз. Чайковського. Це цілком доповнило і прикрасило програму.

Побажання присутніх: не зупинятися на цьому, а робити такі пописи хоч би двічі на рік. Велике признання всім молодим музикантам, а ще більше їхньому керівникові п. Л. Мартиненко, яка взяла на себе нелегку працю з дітьми, навчати їх пізнавати і розуміти красу природи, яка оточує нас і за щоденними турботами якої ми не бачимо і перестаємо розуміти.

На цьому концерті діти зібрали дол. 18.86 для дітей сиріт в Европі.

Ню Гейвен, Конн.

Збори Відділу УНС.

Річні Загальні Збори Відділу 414 УНС ім. президента Волошина відбулися тут 10 січня 1954 в приміщенні УНДому. Всі члени одобрили працю управи Відділу, сталяючи її за приклад для інших. Управа не тільки точно вив'язалась із свого організаційного завдання, але співпрацювала з іншими організаціями на терені Ню Гейвену.

Впродовж року Відділ 414 дав дотації слідуючим організаціям: „Рідній Школі" $50; УККА $25; УНДомові $25; Стейтовій Організації $5.

Відділ нараховує 349 членів, та займає 2-ге місце в стейті Коннектикат. Між іншим, Загальні Збори запротестували проти невластивого поступовання редакції щоденника „Америка", яка самовільно в статті про працю „Рідної Школи" в Ню Гейвені, пропустила згадку про співпрацю Відділу 414 У. Н. С. із місцевою школою. Була згадка, що Відділ закупив енциклопедію, та пожертвував $50, але її пропущено. Справу перевір'яла управа із оригіналом статті.

Збори перевибрали управу в слідуючому складі: голова Іван Голубович; заст. Зофія Верединська, секр. Іван Шемок, скарбник Роман Рондяк. Контрольна Комісія: І. Кошак, д-р Юлій Грабович, Володимир Антоняк. Щомісячні збори відділу будуть відбуватись в третю неділю місяця в приміщенні УНДому.

І. Телюк,
секр. 414 Відділу УНС.

Гемтремк, Міш.

Святочний Вечір в пам'ять сл. п. д-ра Маріяна Панчишина.

Український Літературно-Мистецький Клюб у Дітройті виробив собі знамениту опінію серед місцевого громадянства. Численні імпрези, свята та пропам'ятні вечорі з цікавими доповідями улаштовувані УЛМ-Клюбом притягають чимраз більше нашої інтелігентної публіки і слід підкреслити, що правління УЛМК вив'язується першорядно зі своїх тяжких завдань.

Між іншими імпрезами УЛМК вирізнився вечір, присвячений лікарській та громадській діяльності сл. п. д-ра Маріяна Панчишина, улаштований при співучасті місцевого Відділу Українського Лікарського Т-ва в неділю, 13. грудня 1953 р., в залі Міжнародного Інституту у Дітройті.

Ніяка особистість на галицькій землі в часах перед II світовою війною і в часі цієї війни — за винятком галицького Митрополита Андрія Шептицького — не мала такої популярности в краю, як відомий лікар і добродій хворих, професор Укр. Таємного Університету, а пізніш професор Медичного Інституту у Львові сол. п. д-р Маріян Панчишин. Тому то наша громадськість у Дітройті прийняла з великим признанням ініціятиву УЛМКлюбу і місцевого Відділу Укр. Лікарського Т-ва для влаштування святочного вечора в пам'ять нашого славного лікаря і громадянина.

Вечір відкрив від місцевого Відділу УЛ-Т-ва короткою, але змістовою промовою, д-р Лев Обушкевич, який згадав заслуги Покійного та вказав на вагу свята, присвяченого Його пам'яті. Опісля виголосив реферат д-р Ол. Марітчак з особистими споминами про д-ра М. Панчишина та згадав про працю Покійного на Укр. Таємним Університеті у Львові, на якім Покійний був ректором та професором на катедрі анатомії, про заслуги Покійного в часах пацифікації, переведеної санаційним урядом маршала Пілсудського в 1930 р., про лікарську працю д-ра Панчишина та його заслуги в розбудові Підлютого, де він вибудував прегарну санаторію, про працю Покійного за часів большевицької і німецької окупації, а врешті про повну трагедії смерть великого лікаря і громадянина.

Після цього реферату відчитала д-р С. Парфанович прегарну й повну експресії новелю з лікарського життя та подала доповнення споминів про д-ра Панчишина з лікарської співпраці з Покійним. Також доповнення споминів про працю Покійного в Підлютім подав інж. Крохмалюк, який згадав про пластунські табори в околиці Підлютого та допомогу, яку давав нашим пластунам д-р Панчишин. Вечір закрив короткою промовою голова УЛМК М. Бажанський, який водночас запросив приявну на залі п. Ірину Павликовську поділитися з присутніми враженнями з поїздки по наших осередках в Европі. З точного звіту п. Ірини Павликовської дізналися присутні про тяжку долю наших залишенців в Европі та про потребу негайної для них допомоги. На запити присутніх п. Ірина Павликовська подала інтересні дані про положення наших залишенців в Німеччині, Австрії і Франції. Святочний вечір в пам'ять д-ра М. Панчишина підкреслив велику ролю, яку відграє в культурнім житті Дітройту Укр. Літературно-Мистецький Клюб.

Учасник.

Хроніка українського життя

В Австралії

ВИСТУП УКРАЇНЦІВ У М. САЙЛ ВІКТОРІЯ

Дня 13. 11. м. р., „Гуд Нейбур Касіль" міста Сайл у Гіпслянді влаштував міжнародний фестин у великій театральній залі, виповненій по береги австралійцями і новоавстралійцями.

В ньому взяли участь 9 національних груп, між ними українська з містечка Мафра під проводом д-ра І. Якубовича.

Українські танцюристи виконали з гарним успіхом гопак, козак і коломийку. Барвисті українські одяги, та добре виконання танків захопили мішану публіку так, що вона нагороджувала танцюристів невгаваючими оплесками.

Виступали пані: З. Попов, М. Якубович, Л. Жуковська й М. Максимович, панове: д-р І. Якубович, А. Пальчик, М. Бобик, Д. Войт і В. Абрамюк. До танків приґравали: інж. П. Снітко, панна Т. Снітко, пп. Корінь і А. Пальчик. На початку української програми п-ні З. Попов відспівала пісню „Ой післала мене мати".

Як представниця українців виступила з доповіддю про Україну англійською мовою п-ні д-р М. Якубович, що добре вив'язалася зі свого завдання.

На фестині м. іншими був теж міністер іміграції Вікторії, м-р С. І. Демпсей.

Філія УГВ у Мафрі проявляє живу діяльність та з'єднала собі загальну симпатію серед австралійського оточення.

УКРАЇНЕЦЬ - ЛІКАР СТАРИЙ ЕМІГРАНТ, ВИБИВСЯ В АВСТРАЛІЇ

Український лікар Валентин Маркович - Вальрозе, уродженець Павлограду (Дніпропетровщина), 25 років тому виїхав з рідного краю до Австралії. Там він поселився в Сіднеї За той час він зробив серед українського еміграційного громадянства і серед австралійців чималу кар'єру — він став лікарем шкіряних недуг. Тепер має свій власний лікарський дім та добре славиться серед клієнтів. Його лікарський дім стоїть у Сіднеї на тій вулиці, де працюють виключно кращі, найбільш відомі лікарі.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В МЕЛЬБОРНІ

Нещодавно заходами УГВ куплено великий будинок для домівки Громади, який мав би стати центром українського життя в Мельборні і в цілій Вікторії.

Придбаний будинок коштує 1,200 фунтів.

Він має залю на 500 осіб та додаткові більші й менші кімнати. Близькість від центру і трамвая та внутрішня вигідність будинку заповідають пожвавлення культурно - освітньої та взагалі громадської праці у Мельборні.

Для полагодження всіх справ, зв'язаних з купівлею, та для відповідного адміністрування збори активу, що складалися з УГВ та представників усіх організацій, вибрали нових довірених осіб у такому складі: інж. В. Шемст, інж. Мисько, Р. Капко, К. Гімельрайх, Б. Стефанів.

Загалом же, за ухвалою тих же зборів, господарем будинку є все громадянство, що допомагає у сплаті грошей за будинок, репрезентоване проводом всіх організацій — отже керувати будинком будуть представники всіх українських організацій, що входять до УГВ.

Із советського побуту

Призначення черевиків і технологія користування ними

„Радянська Україна" з 9-го грудня м.р. надрукувала п.н. Хто винен? фейлетон П. Михайленка, який як не можна краще висвітлює „досягнення" совєтської взуттєвої індустрії. Фейлетон передруковуємо в цілості і без змін:

„Що таке черевик і яка технологія правильного користування цим агрегатом?

З властивою молодості безтурботністю жителька м. Стрия учениця сьомого класу Ліна Г. не сягала в глибини цієї проблеми, ковзаючи, так би мовити, по поверхні. Вона просто взувала, носила, а потім роззувала черевики так, як її змалку навчила рідна мати і як сама вона до того призвичаїлась у процесі повсякденної практики.

На весь зріст ця проблема постала перед Ліною у травні цього року. Безпосереднім приводом стало її палке бажання вийти на першотравневу демонстрацію обов'язково в нових черевиках.

Слід сказати, що і мати Ліни мала необережність схвально поставитись до бажання доньки. І от напередодні 1 травня була придбана пара нових черевиків артикул 4244, розмір 35, виробництва Коломийської взуттєвої фабрики.

В день свята Ліна франтувала в них від початку аж до кінця демонстрації. Але коли одгриміли останні звуки оркестри і юна демонстрантка в піднесеному настрої повернулась додому, вона з жалем виявила, що лівий черевик зазнав непоправної аварії — він розвалився.

Як бути?

Після свят у магазині, де були куплені черевики, зібралася компетентна комісія. Всебічно дослідивши твір коломийських взуттєвиків, вона склала такого акта:

„Черевики жіночі, розмір 35, мають брак у заготовці задника і підлягають заміні фабрикою."

Акт разом з черевиками і відповідним листом направили у Коломию.

...Минали дні, тижні, місяці. Ліна здала вже екзамени за сьомий клас, побувала в піонертаборі, придбала навіть книжки і зошити до нового навчального року, а від коломийських брако....—даруйте! — взуттєробів — ані черевиків, але слова привіту.

Нарешті, не так давно темну ту справу, як прожектором, освітив докладний лист за підписами директора фабрики Мельника і головного інженера Рожанського.

„Фабрика, — сказано в листі, — вислала на зміну інші черевики... У даній справі повідомляємо слідуюче..."

Не будемо наводити тут всіх глибокодумних сентенцій керівників фабрики. Скажемо тільки — з листа ясно, як день, що до аварії, яка сталася з лівим черевиком, коломийські взуттєвики абсолютно непричасні.

Хто ж тоді винен?

Винні... ноги Ліни, які, на думку керівників фабрики, „на два номери більші розміру черевиків". Правда, в листі не розтлумачено, чому ж тоді порвався тільки один черевик і чому на зміну фабрика надіслала не 37-й номер черевиків, а знов-таки 35-й.

Головна ж причина аварії полягає в тому, що, як твердять директор і головний інженер, „покупець порвав один черевик в районі заднього зовнішнього ременя" в результаті „неподобного взування черевиків".

Що таке правильне і що таке „неподобне" взування черевиків, адміністрація фабрики не пояснює.

Чи не слід було б розробити хоч би стислу інструкцію з цього приводу? Інструкцію, яка складалася б принаймні з таких розділів:

1. Призначення черевиків артикул 4244, виробництва Коломийської фабрики.
2. Загальні правила користування ними:
   а) спосіб взування,
   б) спосіб носіння,
   в) спосіб роззування.

А втім, можна й не випускати такої інструкції. Але для цього треба неодмінно припинити випуск продукції, якою не можна користуватись без інструкції".

П. Михайленко.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Управа 25. відділу повідомляє, що в п'ятницю, 12. лютого, о год. 7-ій вечора в приміщенні редакції „Свободи" при 83 Grand St. відбудуться збори членів відділу для вибору нового уряду й делеґатів на Конвенцію УНС. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. ап. Петра і Павла відд. 102 відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 12. вполудне в церковній залі 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прибути на збори бо буде вибір делеґатів на 23-ту Конвенцію УН Союзу. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ відд. 75 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1-ій попол., в У. Н. Домі, 4655 Мартін. Проситься всіх членів прийти на збори бо є важні справи до полагодження і буде вибір делеґатів на Конвенцію УНС. — В. Зубар, рек. секр.

МІКІС РАКС, ПА. — Місячні збори Бр. св. Володимира, відд. 91 відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 12-ій вполудне в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прийти, буде вибір делеґатів на Конвенцію. — Д. Андрейчин, рек. секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Т-во Українських Січових Стрільців відд. 44 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2-ій попол., в православній церков. залі при Нюпорт Еве. Проситься всіх членів обов'язково прибути на збори, на яких буде вибір делеґата і заступника на конвенцію УНСоюзу. Уряд.

КОТСВІЛ, ПА. — Відд. 248 ім. Б. Хмельницького повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого в парафіяльній залі де звичайно, зараз по Службі Божій. На зборах буде вибір делеґата на Конвенцію УНС. — П. Заплітний, предс.; Л. Прийма, кас.; М. Кобилянський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори членів 204. відділу, що мали відбутися в суботу, 13. ц.м., переложені ізза недостачі приміщення на найближчу неділю, 14. лютого, о год. 6-ій веч., в залі Української Православної Церкви, при 334 Схід 14-та вул. в Ню Йорку. На порядку нарад: вибір 3-ох делеґатів на Конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в травні ц.р. Закликаємо всіх членів з Ню Йорку та околиці взяти обов'язково участь у тих зборах. — П. Марко, предс.; В. Гасій, фін. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. І. Хрестителя, відд. 230 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2:30 попол., в українській залі, 914 Френклін Еве. Є важні справи до вирішення, і також буде вибір делеґатів на Конвенцію, тому ваша присутність конечна. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Т-во У. Н. Дім відд. 316 повідомляє, що місячні збори відбудуться в четвер, 11. лютого, о год. 8-ій веч. у власнім домі, 831 Joseph Ave. Проситься всіх членів прибути на збори. Є важні справи до вирішення та буде вибір трьох делеґатів на конвенцію УНС, яка відбудеться у Вашинґтоні ц.р. Проситься вплачувати вкладки кожного місяця. Н. Маґомет, предс.; П. Ковтун, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Ґурянський, рек. секр.

БОСТОН, МАСС. — Місячні збори Т-ва ім. Е. Коновальця, відд. 238, відбудуться в неділю, 14-го лютого, зараз по Сл. Божій, в залі укр. правосл. церкви, 136 Arlington St. На зборах буде справа святкування ювілею 60-річчя УНС, та вибір делеґатів на 23-ту конвенцію УНС й інші важні справи до вирішення. Вітаємо нових членів, які повинні негайно вписатися з нагоди 60-річниці УНСоюзу. — П. Мороз, предс.; П. Попович, кас.; І. Сілінський, секр.

КАЛЮМЕТ СИТІ, ІЛЛ. — Загальні місячні збори відд. 66 відбудуться в неділю, 14. лютого о год. 4. попол., в домі 416 — 154 Place. На зборах буде вибір делеґата на Конвенцію. — М. Маркевич, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Збори Бр. св. І. Хрестителя, від.. 304 відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 7-ій веч., в парафіяльній залі, 158 German St. Проситься всіх членів прибути, буде вибір делеґата на 23. Конвенцію УН Союзу. — І. Слободян, предс.; М. Завиский, кас.; М. Гнатик, секр.

САВТ ДЕРФІЛД, МАСС. — Т-во Галицька Січ, відд. 207 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, в парафіяльній залі, зараз по Сл. Божій о год. 12. Комітет просить членів прийти на час і заплатити свої залеглости до Т-ва, також буде вибір делеґата і заступника на Конвенцію. — Н. Рева, предс.; Я. Романюк, кас.; О. Сельский, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Василія відд. 364 відбудуться в неділю, 14. лютого, в У. Н. Домі (Іст Сайд) о год. 2-ій попол. Звертаємо увагу нашим членам, що при зміні адреси належить негайно повідомити уряд Братства. Пригадуємо також, що місячні вкладки треба платити точно кожного місяця. — Г. Кукіз, предс. С. Крефт, кас.; Й. Стойко, рек. секр.; Я. Кравчук, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. о. Николая, відд. 175 повідомляє своїх членів, що звичайні збори які мали відбутися в неділю, 21. відбудуться оден тиждень скоріше, в неділю, 14. лютого, о год. 1-ій попол., в У. Н. Домі, 4655 Мартін і Мішіґан, тому, що на 21-го відбудеться 60-літній ювілей УНСоюзу і всі залі будуть заняті. З огляду на важливість справ, проситься всіх прийти, як також взяти участь у ювілею. — С. Пелех, предс.; В. Вілінський, кас.; В. Вартош, фін. секр.; П. Павлик, рек. секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Т-во Укр. Січ, відд. 421 повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 8. веч., в укр. залі. Просимо всіх членів прийти на збори. — І. Наконий, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Т-во ім. Т. Шевченка, відд. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 3. попол., в церковній залі св. Петра і Павла при 9200 і Авелан. Проситься прийти на призначений час, є важні справи до полагодження. На річних зборах 3. січня вибрано новий такий уряд на рік 1954: М. Вархолик, предс.; В. Зелінка, заст.; С. Окрух, секр.-кас.; М. Семків, заст.; Й. Несевич, І. Мороз і Й. Коколюс, контрольори; Й. Скочипиць і М. Вурдяк, відвідувачі хворих. Дальші збори відділу відбуватимуться кожного місяця в першу неділю по десятому, в церковній залі св. Петра і Павла, о год. 11:30. — М. Вархолик, предс.; С. Окрух, секр.-кас.

ЛОРЕЙН, О. — Український Молодечий Клюб відд. 233 повідомляє, що на річних зборах 24. січня вибрано такий уряд. М. Напора, предс.; В. Назар, заст.; Ф. Сілецький, кас.; Г. Маґер, фін. секр.; В. Дейчаківський, рек. секр.; В. Левицький, П. Дудуш, К. Мацілінський, контрольори; С. Щеплоцький, Д. Микита, дорадн. комітетові. На зборах вибрано також делеґата і заступника на Конвенцію УН Союзу. — Г. Маґер., секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, відд. 367, відбудуться в неділю, 14. лютого, у церковній залі, о 1:30 попол. Проситься всіх членів прибути, є важні справи до вирішення. На зборах буде вибір делеґатів на 23. конвенцію УНСоюзу. — М. Сорохтей, пр.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні загальні збори Бр. св. о. Миколая 106 відд. відбулись в неділю, 17 січня 1954 р., на який вибрано управу на рік 1954 і делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. Зі звітів уступаючої управи довідались, що відділ постійно зростає, — доказом чого є 32 нових членів, які були приєднані в 1953 році. До нової управи ввійшли слідуючі: М. Гуль, предс.; А. Косович, заст.; Г. Дацьків, фін. секр.; М. Попіль, кас.; В. Івасютин, рек. секр.; Контрольори: В. Гриньків, Я. Кухар, С. Апостолюк, П. Гошко; Організатори: П. Кикіш, С. Рібий.

ГЕМПСТЕД, Н. Й. — Т-во Запорізька Січ, відд. 327, подає до відома, що на річних зборах 26. грудня 1953 вибрано нову управу на 1954 рік в такому складі: М. Кирич, гол.; Т. Вагрій, заст.; А. Копистянський, фін. секр.; М. Курчак, рек. секр.; С. Корнова, кас.; контр. комісія: В. Душенчук, В. Захарів і І. Лотоцький; контр. комісія для хворих: Ю. Маланчук, П. Стецюк, Я. Степанків. Повідомляємо, що місячні збори відбуваються в кожну другу суботу кожного місяця. Найближчі місячні збори відбудуться 13. лютого, на яких будуть порушені важливі справи, між іншим теж вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. Тому закликаємо всіх членів прийти на ці збори. — М. Курчак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Подається до відома, що місячні збори Т-ва ім. І. Франка, відд. 334, відбудуться 14-го лютого о год. 1-ій попол. в залі У. Н. Дому, 2255 West 14th St. Проситься всіх членів прийти на збори, як рівнож вирівняти свої залеглости. — Н. Задорецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; Й. Марцінюк, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Т-во ім. О. Басараб відд. 348 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2:30 попол., в церковній залі при 525 W. Rayen Ave. Проситься прибути на збори, є важні справи до полагодження, як також буде вибір двох делеґатів на 23 Конвенцію УНСоюзу. На річних зборах в дні 3. січня вибрано новий уряд: М. Черниґа, предс.; П. Павлищин, заст.; М. Періг, секр.; М. Павлишин, заст.; Й. Стахура, кас.; А. Сиктор, заст.; Контрольна Комісія: М. Павлишин, Ю. Присташ, С. Глус.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. — Бр. св. о. Николая відд. 344 повідомляє членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 4. попол., в домі 353 Talmage Ave. Просимо всіх прибути точно, буде вибір делеґата на 23. Конвенцію УНСоюзу. Приймаємо нових членів до УНСоюзу і до Бр. без вступного. — Т. Присташ, предс.; Я. Резнік, кас.; Г. Геба, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Т-ва „Сокіл", відд. 336 відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. Подається до відома, що на 1954 рік вибрано уряд у такому складі: Г. Степанек, пред.; В. Степанек, заст.; Г. Кісіль, фін. секр.; Я. Дзядига, рек. секр.; М. Курах і О. Степанек, контр. комісія; М. Лещишин, надзиратель хворих; Г. Степанек і Я. Дзядига, делеґати до Злуч. Орган. Рівночасно подається до відома, що місячні збори відбуватимуться кожної другої неділі в місяці.

ВІННІПЕҐ, МАН. — Т-во ім. Т. Шевченка, відд. 445, повідомляє, що загальні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о 2-ій год. попол., в домівці У.Н.О., 935 Мейн вул. Всі члени повинні бути обов'язково присутні на річних зборах і вибрати уряд на 1954 р. та делеґатів на ювілейну конвенцію УНС. — М. Наконечний, гол.; В. Литвин, секр.; М. Коваль, фін. секр.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВО УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в ЗДА
повідомляє з великим смутком, що дня 30-го січня 1954 р., в Ню Йорку, помер несподіваною трагічною смертю
бл. п. ІВАН ДУБИНЕЦЬ
член Ради Представництва і зразковий громадянин.
Вічна Йому Пам'ять!
ПРЕДСТАВНИЦТВО ВО УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в ЗДА.

ТАРЗАН, ч. 3226. Гірське диво.

Коли суха трава загорілася і полум'я поповзло до берега річки, жаболюди, злісно кумкаючи, кинулися врозтіч і завернули свої „коні" назад в очерет.

— Якщо ріка не стримає пожежі, — зауважив Тарзан, — жаболюди матимуть роботи на деякий час.

Кілька днів пізніше видно їх було глибоко в горах. — Якщо це слід ведмедя, — сказав Тарзан, прослідкуючи шлях, — то це найбільший медвідь, якого я будь-коли бачив.